

*Vaše excelencie, magnificencie, spektaklarity, honorability;
ctení hostia;
drahí priatelia z Catholic Universities Partnership (CUP);
všetci, ktorí ste dnes prítomní na tejto akademicknej slávnosti;
dámy a páni:*

Hovorí sa, že nič sa nedeje samé od seba. Každý dom má svojho murára, každú jablňu niekto zasadil, za každým veľkým dielom stoja myšlienky a námaha konkrétnych ľudí.

Dnes, keď sme tu zidení v kruhu katolíckych univerzít zo strednej a východnej Európy, je mi preto ľúto, že môžem vzdať hold a aspoň stručne predstaviť život a dielo človeka, vďaka ktorému naše univerzity získali nový rozmer na poli medzinárodného pôsobenia a zásluhou ktorého existuje aj naše *Catholic Universities Partnership*.

Týmto človekom je Robert Nanovic – pravý gentleman, zakladajúci dobrodinec a člen Rady poradcov Nanovicovho inštitútu pre európske štúdiá na *University of Notre Dame*, a od dnešného dňa aj *Doctor honoris causa* Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Robert Nanovic (alebo *Róbert Ňaňovič* – použijúc pôvodné rodné priezvisko) sa narodil v roku 1932. Bolo to približne dvadsať rokov po tom, ako sa jeho rodičia Mikuláš a Magdaléna presťahovali z juhozápadnej časti Slovenska do Pensylvánie. Prvý stupeň vysokoškolského štúdia Robert absolvoval v roku 1954 na *University of Notre Dame* a následne, v roku 1960, získal titul MBA (Master of Business Administration) na *Lehigh University*.

Po skončení univerzitných štúdií slúžil istý čas ako dôstojník v americkej armáde v Nemecku, avšak už onedlho sa vrátil do USA, kde pracoval na rôznych manažérskych pozíciách v priemyselných spoločnostiach ako *Lehigh Coal and Navigation Company*, *Freeport Sulphur Company* či *General Tire and Rubber Company*.

V roku 1972 založil spolu s Frankom Wilkensom vlastnú investičnú spoločnosť *Wilkins and Nanovic Associates*, vďaka ktorej začal realizovať aj viacero zo svojich filantropických aktivít, a to najmä v oblasti vzdelávania a kultúry.

Postupom rokov sa Bob Nanovic (ako je Robert Nanovic častejšie nazývaný) stal členom Rady poradcov na *College of Arts and Letters* na *University of Notre Dame*, členom správnych rád Portlandského múzea a Portlandského symfonického orchestra, a taktiež členom výkonnej rady na jezuitskej strednej škole *Cheverus High School*.

V súčasnosti Bob Nanovic žije v USA a spolu s manželkou Elizabeth (nazývanou „Liz“) sa tešia z troch detí (Rebeky, Roberta a Kathryn), ako aj z viacerých vnúčat a pravnúčat.

Aká však bola cesta Boba a jeho manželky k podpore katolíckeho vzdelávania a akú úlohu v tom zohrala Katolícka univerzita v Ružomberku?

Pri hľadaní odpovede na tieto otázky, sa môžeme odraziť od úvodného úslovía, ktoré hovorí o dôležitosti našich predkov, pričom osobitné miesto patrí najmä našim rodičom a tým, ktorým vďačíme za príklad vytrvalosti, obety a prajnosti. Pre Boba bol takýmto človekom určite jeho otec Mikuláš. Ten totiž už ako tínedžer (po tom, čo náhle zomrel Bobov starý otec

Jozef) podporoval svojich troch mladších bratov v štúdiu. O akú podporu štúdia išlo? O podporu štúdia na *University of Notre Dame*. Niet sa preto čo čudovať, že v roku 1983 začal Bob Nanovic poskytovať štipendium núdzným a odkázaným študentom tejto univerzity, pričom dané štipendium nazval po svojom otcovi – štipendium Mikuláša Nanovica.

To však bol len začiatok jeho dobročinných aktivít.

Ako sám spomína, s manželkou „sme nejaký čas uvažovali nad tým, čo by sme [ešte] mohli spraviť pre *Notre Dame*.“ Kľúčový okamih prišiel v roku 1987, keď sa Bob a Elizabeth Nanovicovci zúčastnili plavby loďou na rieke Dunaj. Išlo o zájazd, ktorý zahŕňal každodenné prednášky Roberta Wegsa, profesora histórie na *University of Notre Dame*. V atmosfére podnetných prednášok a diskusií vzniklo rozhodnutie Nanovicovcov podporiť na *University of Notre Dame* vznik miesta, ktoré by sa venovalo európskym štúdiám. Nanovicovci boli presvedčení, že európska história, kultúra, tradície či literárne a umelecké diela môžu výrazne obohatiť študentov a učiteľov na *University of Notre Dame*, a tak roku 1993 vzniklo Centrum pre európske štúdiá, z ktorého sa čoskoro stal známy *Nanovic Institute for European Studies*.

Nuž a kedy sa do tohto príbehu výraznejšie pridalo Slovensko?

Je pochopiteľné, že Bob Nanovic, ktorý sa vždy hrdo hlásil k svojim slovenským koreňom, mal vrelú túžbu navštíviť okolie Bratislavy a Trnavy, aby našiel rodný dom svojich rodičov. Takéto podujatie však bolo náročné uskutočniť v čase, keď sa Slovensko nachádzalo za takzvanou železnou oponou. Vhodná príležitosť prišla až v roku 2005, keď sa náš vtedajší prorektor Dalibor Mikuláš, ako aj vtedajší prodekan našej filozofickej fakulty Marian Kuna zúčastnili sympózia katolíckych univerzít na *University of Notre Dame* a následne aj ďalšieho sympózia v Ostrihome, v Maďarsku. Tohto sympózia sa zúčastnil aj Bob Nanovic a išlo vlastne o prvú konferenciu *CUP* konanú v Európe. Jej téma vtedy znela *The Position and Challenge of the Central-Eastern European Catholic Universities (Postavenie a výzva katolíckych univerzít strednej a východnej Európy)*.

Cestou z tohto sympózia v Maďarsku (smerujúc na návštevu poľského Lublinu, kde sa konalo sympóziu/konferencia *CUP* o rok neskôr) sa Bob Nanovic zastavil aj na Slovenku. Rodičovský dom už síce stáť nenašiel, avšak to, čo našiel, bola mladá, rozvíjajúca sa Katolícka univerzita v Ružomberku plná srdečných ľudí. Vtedajší rektor Boris Banáry ho ponúkol tradičnou slovenskou slivovicou a ako darček dostal slovenskú drevenú valašku.

A nebolo to našťastie poslednýkrát, čo Bob Nanovic navštívil Ružomberok. Naopak, do nášho mesta sa Bob Nanovic s radosťou vracal opakovane, pričom sa spolupráca našej katolíckej univerzity s jeho inštitútom čoraz väčšmi prehlbovala. Už o dva roky neskôr, v roku 2007, sa konferencia *CUP* uskutočnila tu, v Ružomberku, a niesla názov *Challenges to the Catholic University in the Present Times (Výzvy katolíckych univerzít v súčasnosti)*. Bob Nanovic si toto podujatie nenechal ujsť. Dnes, keď sa konferencia *CUP* koná po 16 rokoch v Ružomberku opätovne, tu žiaľ nemôže byť prítomný osobne, no my môžeme ďakovať za úžasnú a mnohoaspektovú akademickú podporu, ktorá sa nám prostredníctvom jeho inštitútu dostala.

Konkrétne išlo o viac než dvadsať výskumných pobytov na *University of Notre Dame*, vďaka ktorým mohli naši doktorandi úspešne dopísať svoje dizertačné práce či naši učitelia realizovať svoje výskumné aktivity. Štrnásť vedúcich zamestnancov našej univerzity sa zúčastnilo letného seminára o líderstve a ďalšie desiatky našich zamestnancov a študentov participovali na projektoch, letných školách a ďalších medzinárodných aktivitách. Naozaj, spolupráca s *Nanovic Institute for European Studies* mala priamy či sprostredkovaný dopad na stovky študentov, a to ešte nehovorím o obdobnej podpore ďalších univerzít združených v CUP – spomedzi zakladateľských univerzít ide popri Katolíckej univerzite v Ružomberku aj o Katolícku univerzitu Petra Pazmáňa v Budapešti, Katolícku univerzitu Jána Pavla II. v Lubline a Ukrajinskú katolícku univerzitu, ku ktorým sa postupne pridala aj Chorvátska katolícka univerzita a Univerzita Sulkhan-Saba Orbelianiho v Gruzínsku. Študenti a učitelia zo všetkých týchto (a čiastočne aj ďalších) univerzít už takmer dvadsať rokov čerpajú zo štedrosti Nanovicovcov a z profesionálneho akademického prístupu, ktorý ponúka ich inštitút.

Samozrejme, keby šlo len o akademický rozmer, bolo by to málo. Potomok slovenských katolíkov, Bob Nanovic, bol vždy presvedčený o potrebe kresťanskej viery pre integrálny rozvoj ľudskej osobnosti. Viery, ktorá sa prejavuje v skutkoch lásky k Bohu i k blížnemu. Ak si môžem pomôcť slovami, ktoré mi pred nedávnom povedal James McAdams, dlhoročný riaditeľ Nanovicovho inštitútu (a dovoľím si povedať, že aj otec nášho CUP): *Catholic Universities Partnership* nie je len akademickým spoločenstvom. *Catholic Universities Partnership* bolo od začiatku založené na osobných vzťahoch, z ktorých vznikali vzájomné priateľstvá. Priateľstvá, ktoré sa aktualizovali pri spoločnej diskusii, pri dobrej večeri, ale aj pri spoločnom slávení eucharistie. *Catholic Universities Partnership* je unikát, ktorý si treba chrániť a za ktorý treba ďakovať.

Drahý pán Nanovic (alebo ak môžem: drahý Bob),

verím, že sa tieto slová k Tebe dostanú, a že mi odpustiš, ak niektoré historické údaje nezazneli úplne presne. Zároveň dúfam, že to, čo zaznelo presne, boli slová mojej vďaky. Chcel som nimi vzdať hold nielen Tebe, ale aj celej generácii vytrvalých, poctivých a dobrosrdečných ľudí, medzi ktorých určite patríš Ty a Tvoja manželka Elizabeth.

Ako som uviedol na začiatku, nič sa nedeje samé od seba. A nebyť ochoty, námahy i financií, ktoré ste vložili do inštitútu pre európske štúdiá, stovky študentov by dnes pravdepodobne nevedeli o veľkom kultúrnom a duchovnom bohatstve európskej kresťanskej civilizácie. A čo taktiež dôležité, tu v strednej a východnej Európe by sme nemali by ten úžasný dar, akým je *Catholic Universities Partnership*.

Nech Vás Pán za to odmení svojimi milosťami a nech za Vás oroduje Sedembolestná Panna Mária, patrónka Slovenska.

Naozaj vrelá vďaka, nový *Doctor honoris causa* Katolíckej univerzity v Ružomberku!

Samuel Štefan Mahút
dekan Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku